

قاچاق در حوزه تجهیزات و ملزومات پزشکی

ارائه از :

مجید حمیدی

رئوس مطالب :

- مقدمه
- عوامل شکل گیری قاچاق
- اهمیت قاچاق در حوزه تجهیزات و ملزومات پزشکی
- اقدامات انجام شده توسط اداره کل تجهیزات پزشکی در حوزه نظارت ها
- مروری بر مواد مهم قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز در حوزه تجهیزات و ملزومات پزشکی

تعریف قاچاق بر اساس ماده ۲ قانون مجازات اسلامی :

یک جرم کیفری که قانون گذار در قوانین موضوعه از جمله قوانین نحوه اعمال تعزیرات برای قاچاق کالا و ارز و مرتکبین قاچاق، مجازاتهایی از قبیل ضبط کالا، جریمه، حبس (حسب مورد) یا انهدام آنرا پیش بینی کرده است. بر اساس قانون، ورود و خروج کالا باید با نظارت و در حضور مأموران گمرک انجام شود و چنانچه کالایی بدون انجام تشریفات گمرکی و یا از مبادی غیر گمرکی (غیر رسمی) و یا بر خلاف قوانین و مقررات گمرکی وارد و خارج شود، این اقدام قاچاق محسوب می شود.

عوامل موثر در شکل گیری قاچاق:

قاچاق یک پدیده چندوجهی است و عوامل متعددی در شکل گیری آن نقش دارند :

✓ عوامل اقتصادی

✓ عوامل اجتماعی

✓ عوامل فرهنگی

..... ✓

عوامل اقتصادی موثر در شکل گیری قاچاق :

✓ سود آوری بالای کالای قاچاق

✓ بالا بودن تعرفه های گمرکی

✓ قیمت و کیفیت رقابتی در مقایسه با برخی تولیدات داخلی

✓ محرومیت و وضعیت معیشتی ساکنان نقاط مرزی

✓ بوروکراسی و ساختار اداری ناکارآمد

✓

پیامدهای اقتصادی ناشی از قاچاق

- ✓ شکل گیری اقتصاد زیر زمینی و فرار مالیاتی
- ✓ کاهش درآمدهای دولت (عوارض گمرکی و درآمدهای ارزی)
- ✓ کاهش سطح تولید ملی
- ✓ کاهش اشتغال
- ✓ هدر رفتن منابع ارزی کشور
- ✓

دلایل اهمیت نظارت و برخورد با قاچاق تجهیزات و ملزومات پزشکی

- ✓ تجهیزات و ملزومات پزشکی از اقلام کالاهای سلامت محور هستند (تهدید سلامت جامعه)
- ✓ تجهیزات و ملزومات پزشکی از اجزاء مثلث درمان بوده و بصورت تهاجمی و غیرتهاجمی برای انسان بکار می روند
- ✓ ارزش سرمایه ای بالایی دارند و سرمایه در گردش در این حوزه بسیار بالاست
- ✓ عدم امکان پیگیری مشکلات خدمات پس از فروش از کمپانی سازنده (تأمین قطعات و ...)
- ✓ عدم امکان پیگیری مشکلات کیفی وسیله از کمپانی سازنده
- ✓ سایر پیامدهای ناشی از قاچاق نظیر صدمه به تولید، کاهش اشتغال و

اقدامات انجام شده توسط اداره کل تجهیزات پزشکی در خصوص

پیشگیری و مبارزه با قاچاق تجهیزات و ملزومات پزشکی

✓ ثبت وسایل پزشکی و اختصاص کد *IRC* و ایجاد سامانه های استعلام اصالت و کیفیت

✓ تعریف و ساماندهی شبکه توزیع قانونی از طریق ثبت و شناسنامه دار کردن شرکتهای

تولیدکننده/ واردکننده/ توزیع کننده و واحدهای صنفی

✓ ایجاد فهرست خرید ملزومات پزشکی و با تعیین قیمت

✓ تدوین دستورالعمل نظارت و ارزیابی از سطوح مختلف توزیع و عرضه و ابلاغ به کلیه

دانشگاههای علوم پزشکی و ایجاد شبکه نظارتی در سراسر کشور

- ✓ نمونه برداری از سطح توزیع و عرضه (طرح *PMS*)
- ✓ همکاری با سازمان تعزیرات حکومتی، مراجع قضایی، نیروی انتظامی و سایر دستگاههای ذی ربط و برگزاری گشت های مشترک
- ✓ همکاری با اتحادیه های مربوطه در سطح کشور و انجام بازرسی مشترک از واحدهای صنفی
- ✓ پیگیری الصاق برچسب اصالت بر روی وسایل پزشکی
- ✓ پیگیری آموزش برای واحدهای صنفی از طریق اتحادیه های مربوطه
- ✓

وسایل پزشکی غیر استاندارد (تقلبی) در مقایسه با وسایل پزشکی قاچاق

- ✓ سوء استفاده از سطح آگاهی آحاد افراد جامعه
- ✓ افزایش ریسک و صدمات ناشی از استفاده بدلیل عدم اطمینان از اصالت وسیله پزشکی
- ✓ ضرر و زیان اقتصادی بیشتر برای مصرف کنندگان
- ✓

قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز

مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۱۸

و اصلاحیه

مصوب ۱۳۹۴/۷/۲۲

فصل اول : تعاریف، مصادیق و تشکیلات

ماده ۱ :

✓ **تعریف قاچاق کالا و ارز :** هر فعل یا ترک فعلی است که موجب نقض تشریفات قانونی مربوط به ورود و خروج کالا و ارز گردد و براساس این قانون و یا سایر قوانین، قاچاق محسوب و برای آن مجازات تعیین شده باشد، در مبادی ورودی یا هر نقطه از کشور حتی محل عرضه آن در بازار داخلی کشف شود.

✓ **تشریفات قانونی :** اقداماتی از قبیل تشریفات گمرکی و بانکی، اخذ مجوزهای لازم و ارائه به مراجع ذیربط است که اشخاص موظفند طبق قوانین و مقررات به منظور وارد یا خارج کردن کالا یا ارز، انجام دهند.

ماده ۱:

- ✓ **کالا:** هر شیء که در عرف، ارزش اقتصادی دارد.
- ✓ **کالای ممنوع:** کالایی که صدور یا ورود آن به موجب قانون ممنوع است.
- ✓ **کالای مجاز مشروط:** کالایی که صدور یا ورود آن علاوه بر انجام تشریفات گمرکی حسب قانون نیازمند به کسب مجوز قبلی از یک یا چند مرجع ذیربط قانونی است.
- ✓ **کالای مجاز:** کالایی است که صدور یا ورود آن با رعایت تشریفات گمرکی و بانکی، نیاز به کسب مجوز ندارد.

ماده ۱:

✓ **ارزش کالای قاچاق ورودی:** عبارت است از ارزش سیف کالا (مجموع قیمت خرید

کالا در مبدأ و هزینه بیمه و حمل و نقل) به اضافه حقوق ورودی زمان کشف و سایر

هزینه‌هایی که به آن کالا تا محل کشف تعلق می‌گیرد که براساس بالاترین نرخ ارز

اعلامی توسط بانک مرکزی در زمان کشف محاسبه می‌شود.

✓ **ارزش کالای قاچاق خروجی:** عبارت است از قیمت آزاد کالا در نزدیک‌ترین بازار

داخلی عمده‌فروشی محل کشف به اضافه هزینه حمل و نقل و هزینه‌هایی مانند عوارض

ویژه صادراتی و کلیه یارانه‌هایی که به آن کالا تعلق می‌گیرد.

ماده ۱:

- ✓ **بهای ارز:** بالاترین نرخ اعلامی ارز که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در زمان کشف اعلام می گردد.
- ✓ **اسناد خلاف واقع:** اسنادی است که در آن خصوصیات کالای ذکر شده از حیث نوع، جنس، تعداد و وزن با کالای اظهار یا کشف شده تطبیق ننماید و یا جعلی باشد.
- ✓ **ستاد:** ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز

ماده ۱:

✓ **شناسه کالا:** شناسه‌ای چند رقمی که مبتنی بر یک نظام جامع طبقه‌بندی

کالاست و مشخصات ماهوی هر قلم کالا احصاء و در یک سامانه ثبت می‌شود و به صورت رمزینه (بارکد) و یا نظایر آن بر روی کالا نصب یا درج می‌گردد.

✓ **شناسه رهگیری:** شناسه‌ای چند رقمی مبتنی بر شناسه کالاست و به منظور

منحصر به فرد نمودن هر واحد کالا به کلیه کالاهای دارای بسته‌بندی با ابعاد مشخص اختصاص می‌یابد. ماهیت، مالکیت و موقعیت کالا در هر نقطه از زنجیره تأمین مبتنی بر این شناسه قابل استعلام و رهگیری است و در قالب یک رمزینه بر

روی کالاهای مزبور نصب یا درج می‌شود.

ماده ۱:

✓ **قاچاق سازمان یافته:** جرمی است که با برنامه‌ریزی و هدایت گروهی و تقسیم کار توسط یک گروه نسبتاً منسجم متشکل از سه نفر یا بیشتر که برای ارتکاب جرم قاچاق، تشکیل یا پس از تشکیل، هدف آن برای ارتکاب جرم قاچاق منحرف شده است صورت می‌گیرد.

✓ **قاچاقی حرفه‌ای:** شخصی است که بیش از سه بار مرتکب تکرار و یا تعدد جرم قاچاق شود.

ماده ۲:

علاوه بر مصادیقی که در قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ ذکر شده است، موارد زیر نیز قاچاق محسوب می‌شود:

پ - اظهار کالا به گمرک با ارائه اسناد و یا مجوزهای جعلی

ث - ورود کالای موضوع بند(ر) ماده(۱۲۲) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲

بند (ر) ماده ۱۲۲ قانون امور گمرکی :

کالاهای دارای نشانی یا نام یا علامت یا مشخصات دیگری بر روی خود کالا یا روی لفاف

آنها به منظور فراهم کردن موجبات اغفال خریدار و مصرف کننده نسبت به سازنده یا

محل ساخت یا خواص یا مشخصات اصلی آن کالا

ماده ۲:

- ذ - عرضه کالاهای وارداتی فاقد شناسه کالا و شناسه رهگیری در سطح خرده‌فروشی با رعایت ماده (۱۰) این قانون (برچسب اصالت)
- ر - هرگونه اقدام به خارج کردن کالا از کشور برخلاف تشریفات قانونی به شرط احراز در مراجع ذیصلاح با استناد به قرائن و امارات موجود
- ز - سایر مصادیق قاچاق به موجب قوانین دیگر

ماده ۱۰:

دستگاههای عضو ستاد علاوه بر وظایف ذاتی محوله، موظفند حسب مورد با هماهنگی ستاد در امر مبارزه با قاچاق کالا و ارز، اقدامات زیر را به عمل آورند:

الف-

ب -

ت- نظارت بر مدیریت یکپارچه واحدهای صنفی و نظام توزیع کالا به منظور حسن

اجرای مقررات صنفی در مبارزه با قاچاق

ث- ایجاد واحد جمع آوری گزارشهای مردمی در دستگاههای کاشف

.....

فصل دوم : پیشگیری از قاچاق

ماده ۱۳ : برچسب اصالت

به منظور شناسایی و رهگیری کالاهای خارجی که با انجام تشریفات قانونی وارد کشور میشود و تشخیص آنها از کالاهای قاچاق یا فاقد مجوزهای لازم از قبیل کالای جعلی، تقلبی، غیربهداشتی و غیراستاندارد، ترخیص کالای تجاری منوط به ارائه گواهی‌های دریافت شناسه کالا، شناسه رهگیری، ثبت گواهی‌ها و شماره شناسه‌های فوق توسط گمرک است. در هر حال توزیع و فروش کالاهای وارداتی در سطح بازار خرده فروشی منوط به نصب این دو شناسه است و در غیر اینصورت کالاهای مذکور قاچاق محسوب میشوند.

فصل سوم : قاچاق کالاهای مجاز، مجاز مشروط ، یارانه ای و ارز

ماده ۱۸ :

هر شخص که مرتکب قاچاق کالا و ارز و حمل و یا نگهداری آن شود، علاوه بر ضبط کالا یا ارز، به جریمه های نقدی زیر محکوم میشود:

الف- کالای مجاز: جریمه نقدی یک تا دو برابر ارزش کالا

ب - کالای مجاز مشروط: جریمه نقدی معادل یک تا سه برابر ارزش کالا

پ - کالای یارانه ای: جریمه نقدی معادل دو تا چهار برابر ارزش کالا

ت - ارز: جریمه نقدی ارز ورودی، یک تا دو برابر بهای ریالی آن و جریمه نقدی ارز خروجی،

دو تا چهار برابر بهای ریالی آن

ماده ۱۸ مکرر (ماده ۵ از اصلاحیه قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز ۱۳۹۴):

نگهداری، عرضه یا فروش کالا و ارز قاچاق موضوع ماده (۱۸) این قانون حسب مورد توسط واحدهای صنفی یا صرافیه‌ها تخلف محسوب و مرتکب علاوه بر ضبط کالا و ارز به ترتیب زیر جریمه می‌شود:

الف - مرتبه اول: جریمه نقدی معادل دو برابر ارزش کالا یا بهای ریالی ارز قاچاق
ب - مرتبه دوم: جریمه نقدی معادل چهار برابر ارزش کالا یا بهای ریالی ارز قاچاق
ج - مرتبه سوم: جریمه نقدی معادل شش برابر ارزش کالا یا بهای ریالی ارز قاچاق
و نصب پارچه یا تابلو بر سردر محل کسب به عنوان متخلف صنفی و تعطیل محل کسب به

مدت شش ماه

ماده ۲۲ (فصل چهارم : قاچاق کالای ممنوع) :

هر کس مرتکب قاچاق کالای ممنوع گردد یا کالای ممنوع قاچاق را نگهداری یا حمل نماید یا بفروشد، علاوه بر ضبط کالا به شرح زیر و مواد (۲۳) و (۲۴) مجازات می شود:
الف- در صورتی که ارزش کالا تا ده میلیون (۱۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال باشد، به جزای نقدی معادل دو تا سه برابر ارزش کالای ممنوع قاچاق

ب- در صورتی که ارزش کالا از ده میلیون (۱۰.۰۰۰.۰۰۰) تا یکصد میلیون (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال باشد به جزای نقدی معادل سه تا پنج برابر ارزش کالای ممنوع قاچاق

پ- در صورتی که ارزش کالا از یکصد میلیون (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰) تا یک میلیارد (۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال باشد به بیش از شش ماه تا دو سال حبس و به جزای نقدی معادل پنج تا هفت برابر ارزش کالای ممنوع قاچاق

ت- در صورتی که ارزش کالا بیش از یک میلیارد (۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال باشد به دو سال تا پنج سال حبس و به جزای نقدی معادل هفت تا ده برابر ارزش کالای ممنوع قاچاق

ماده ۲۷:

هر شخص حقیقی یا حقوقی که اقدام به واردات و صادرات دارو، مکملها، ملزومات و تجهیزات پزشکی، مواد و فرآورده‌های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی بدون انجام تشریفات قانونی نماید، به مجازات کالاهای قاچاق به شرح زیر محکوم می‌شود. این مجازات مانع از پرداخت دیه و خسارت‌های وارده نیست:

الف- قاچاق مواد و فرآورده‌های دارویی، فرآورده‌های زیستی (بیولوژیک)، مکملها، ملزومات و تجهیزات پزشکی مشمول مجازات قاچاق کالاهای ممنوع موضوع ماده (۲۲) این قانون می‌باشد.

ماده ۸ اصلاحیه قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مورخ مهرماه ۱۳۹۴ (ماده ۱۸ مکرر)

تبصره ۱ از ماده ۲۷:

ساخت، حمل، نگهداری، عرضه یا فروش محصولات فوق نیز مشمول مجازات‌ها و احکام مقرر در این ماده می‌باشد.

فصل ششم: جرائم مرتبط

ماده ۳۳:

هرکس در اسناد مثبت گمرکی اعم از کتبی یا رقومی (دیجیتالی)، مهر و موم یا پلمب گمرکی و سایر اسناد از قبیل اسناد سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی، مؤسسه ملی استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ثبت سفارش و سایر مجوزهای مورد نیاز صادرات و واردات، شناسه کالا و رهگیری، مرتکب جعل گردد و یا با علم به جعلی بودن، آنها را مورد استفاده قرار دهد، حسب مورد علاوه بر مجازات حبس مذکور در قانون مجازات اسلامی به جزای نقدی معادل دو تا پنج برابر ارزش کالای موضوع اسناد مجعول محکوم می شود.

ماده ۳۶ : دستگاههای کاشف در امر قاچاق

دستگاههای زیر در حدود وظایف محوله قانونی، کاشف در امر قاچاق محسوب می شوند:

الف- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ب- وزارت جهاد کشاورزی

پ - گمرک جمهوری اسلامی ایران در محدوده اماکن گمرکی

ت- سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان

ث- سازمان حفاظت محیط زیست

ج- سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

چ- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ح- شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران

خ- شرکت سهامی شیلات ایران

د- شرکت دخانیات ایران

تبصره- ضابطین نیز در حدود وظایف محوله قانونی خود کاشف محسوب می شوند.

ماده ۴۱:

به استثنای موارد منطبق با ماده (۲۱) این قانون، هنگام کشف قاچاق، ضابطین مکلفند اموال مکشوفه و وسایل حمل کالا و یا ارز قاچاق یا محل نگهداری و اختفای آن را مطابق این قانون حسب مورد توقیف و پلمب کنند و صورتجلسه کشف را با ذکر دقیق مشخصات کالا و یا ارز قاچاق، مالک و حاملان آنها تنظیم نمایند و به امضای متهم یا متهمان برسانند و در صورت استنکاف، مراتب را در صورتجلسه کشف قید کنند. ضابطین مکلفند بلافاصله و در صورت عدم دسترسی ظرف بیست و چهار ساعت از زمان دستگیری، ضمن تحت نظر قراردادن متهم، پرونده تنظیمی را نزد مرجع صالح ارسال نمایند.

تبصره ۱ از ماده ۴۱:

در مواردی که دستگاههای کاشف فاقد اختیارات ضابطین دادگستری باشند، موظفند پس از کشف بلافاصله با تنظیم صورتجلسه کشف موضوع را جهت اقدام قانونی به ضابطین یا مراجع قضائی اطلاع دهند.

فصل هشتم: مراجع صالح رسیدگی به جرم قاچاق

ماده ۴۴:

رسیدگی به جرائم قاچاق کالا و ارز سازمان یافته و حرفه‌ای، قاچاق کالاهای ممنوع و قاچاق کالا و ارز مستلزم حبس و یا انفصال از خدمات دولتی در صلاحیت دادسرا و دادگاه انقلاب است. سایر پرونده‌های قاچاق کالا و ارز، تخلف محسوب و رسیدگی به آن در صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی است.

فصل نهم : اموال ناشی از قاچاق

ماده ۵۳ :

دستگاههای کاشف و ضابطین موظفند کالاهای قاچاق مکشوفه و کلیه اموال منقول و غیرمنقول و وسایل نقلیه اعم از زمینی، دریایی و هوایی را که در اجرای این قانون، توقیف می شوند، به استثنای کالای ممنوع و وسایل نقلیه موضوع ماده (۵۶) این قانون، همراه با رونوشت صورتجلسه کشف و توقیف و تشخیص اولیه ارزش کالا، بلافاصله پس از کشف، تحویل سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی نمایند. این سازمان اقدام به نگهداری کالا نموده و فروش کالای قاچاق منوط به صدور رأی قطعی است.

با تشکر از توجه شما عزیزان

سوال؟؟؟؟